

محله دولت آباد

معرفی
مراسم محرم در کوچه عرب‌ها از روز اول محرم شروع می‌شود و محله دولت آباد حال و هوای عزاداری به خود می‌گیرد.

نشانی
خیابان دولت‌آباد، کنارگذر نجفی‌رستگار، بلوار قدس

عزاداری در کوچه عرب‌ها

قدم به قدم بلوار قدس ایستگاه‌های صلواتی برپاست و با توزیع شربت و چای از عزاداران پذیرایی می‌شود. هر روز صبح در هر خانه یا تکیه‌ای نذری حلیم یا نان و پنیر و خرما بین مردم پخش می‌شود. در روز تاسوعا، دسته‌های عزاداری غلم‌های بزرگ و چراغانی شده و مشاعیل را به حرکت درمی‌آورند. مشاعیل همان علم‌های تزیین شده با مشعل‌های آتشین است. طبل‌های مخصوص این دسته‌ها از پوست حیوانات درست شده و با چوبی عصا مانند نواخته می‌شوند. مردانی جلوی دسته‌ها شیپور می‌نوازند و عزاداران در دسته با نوا «حیدر، حیدر» آنها را همراهی می‌کنند. در ردیف اول دسته، پرچم‌های بزرگ به حرکت درمی‌آیند که نماد عباس علمدار هستند همراه با سنج‌های کوچکی که با چوب زده می‌شوند. مردان عرب که دشداشه مشکی‌رنگ و دستار سیاه به سر خود بسته‌اند، در ردیف اول دسته‌ها در حرکتند و از هر دسته صدای مداحان به زبان عربی پخش می‌شود.

سوزاندن خیمه‌ها در عاشورا

در ظهر عاشورا، ابتدا در مراسمی تعزیه‌مانند سپاهیان یزید با اسب‌های خود به سمت خیمه‌ها هجوم می‌آورند و آنها را آتش می‌زنند. سوز آه و ناله‌های مردم به همراه دود سیاه تمام بلوار را دربرمی‌گیرد و بعد از رفتن سپاهیان یزید مردم تکه‌های سوخته‌نشده خیمه‌ها را برای تبرک می‌برند. با تمام شدن عزاداری ظهر عاشورا، عزاداران خاک آلود و گریان به حسینیه‌ها می‌روند تا بعد از صرف ناهار برای شام غربیان حاضر شوند.

از نخل گردانی تا خیمه سوزان

در مراسم سنتی عزاداری محله‌های قدیمی تهران شرکت کنید

روضه خوانی، سینه‌زنی و سایر آیین‌های مذهبی است. محله‌هایی مانند سرچشمه، درخونگاه، دولاب، سوهانک و کوچه عرب‌ها از جمله مکان‌هایی هستند که هنوز هم آیین‌های عزاداری را به سبک و سیاق قدیمی برگزار می‌کنند.

✓ **مژگان مهرابی** عزاداری محرم در محله‌های قدیمی تهران از جمله آیین‌های مذهبی و سنتی است که با شور و حال خاصی برگزار می‌شود. این مراسم که نسل به نسل منتقل شده، شامل برپایی تکیا و حسینیه‌ها، دسته‌های عزاداری،

محله درخونگاه

معرفی
قدمت درخونگاه در محله‌های قدیمی تهران به زمان قاجار می‌رسد. مراسم سنتی عزاداری هر سال با استقبال شهروندان در این محله برگزار می‌شود.

نشانی
خیابان پانزده خرداد، خیابان شهید اکبرنژاد

نخل گردانی در درخونگاه

در محله درخونگاه تکیه‌ای به همین نام وجود دارد. تکیه درخونگاه غیر از ایام محرم و صفر کارگاه نجاری است و در ایام عزاداری تبدیل به تکیه می‌شود. از ویژگی‌های تکیه درخونگاه وجود نخل و آقالیچه مزین به دعای زیارت عاشورا است. از جمله مراسمی که هر سال در این تکیه برگزار می‌شود، طبخ حلوا توسط بانوان زیر نخل است. مراسم شام‌غریبان در این تکیه با روشن کردن شمع و ذکر زیارت عاشورا برگزار می‌شود.

محله سوهانک

معرفی
محله سوهانک در شمال تهران واقع شده و مردم ساکن آن به برگزاری سوگواری محرم با حفظ سنت‌های قدیمی پایبند هستند.

نشانی
سوهانک، خیابان سلمان، کوچه سپاهی، کوچه بهار

خیمه سوزان ظهر عاشورا

مراسم سوگواری امام حسین (ع) در محله سوهانک مثل دیگر محله‌های تهران برگزار می‌شود با این تفاوت که آیین‌های قدیمی آن هنوز پابرجاست. در دهه اول محرم، شب‌ها برنامه سخنرانی و مداحی انجام می‌شود. اما در روز عاشورا مراسم حال و هوای دیگری دارد. مردم در ظهر عاشورا نخل قدیمی محله را از امامزاده علی‌اکبر (ع) روی دوش می‌گیرند و در محله می‌گردانند. بعد هم به صورت نمادین مراسم خیمه سوزان انجام می‌شود.

محله سرچشمه

معرفی
در محله سرچشمه، مراسم عزاداری دهه اول محرم مثل دیگر محله‌های تهران برگزار می‌شود. اما آنچه باعث می‌شود بسیاری از مردم برای سوگواری به اینجا بیایند تماشای دسته بنی اسد است.

نشانی
میدان بهارستان، سرچشمه

همراه با کاروان بنی اسد

کاروان بنی اسد روز سوم شهادت امام حسین (ع) به صورت نمادین در محله به راه می‌افتد. دسته بنی اسد با حضور عزاداران در قالب کاروانی شامل افرادی بالباس‌های سیاه و نمادهایی از واقعه عاشورا از میدان قیام تاسرچشمه حرکت می‌کنند. این کاروان با شبیه‌سازی صحنه خاکسپاری شهدای کربلا نوعی نمایش آیینی را برای عزاداران اجرا می‌کند. توزیع نذورات و نوحه‌خوانی بخش دیگری از مراسم عزاداری در محله سرچشمه است.

محله دولاب

معرفی
محله دولاب قدمتی چند صدساله دارد. در این محله عزاداری محرم با آیین‌های سنتی و ویژه‌ای برگزار می‌شود.

نشانی
برزگره خاوران، خیابان امیرسلیمانی

عزاداری در حسینیه ۷۰۰ ساله

تکیه چال با قدمت ۷۰۰ ساله در دولاب مهم‌ترین کانون تجمع عزاداران حسینی در ماه محرم است. یکی از مهم‌ترین آیین‌ها در این تکیه نخل گردانی در روز عاشورا در تکیه چال دولاب است که با حضور گسترده مردم و دسته‌های عزاداری همراه است. در این مراسم مردم با سینه‌زنی و عزاداری در تکیه چال دولاب ارادت خود را به امام حسین (ع) و یارانش نشان می‌دهند. علاوه بر نخل گردانی، مراسم دیگری نیز در طول دهه اول محرم در این محله برگزار می‌شود که شامل روضه‌خوانی و سخنرانی است.

● نشانی: اردبیل

تشت گذاری اردبیل

معرفی: مراسم تشت گذاری مردم اردبیل که در خیلی از مناطق دیگر ایران نیز برگزار می‌شود، یاد شهدای لب تشنه کربلا را زنده می‌کند که علیه ظلم ایستادگی کردند. تشت نماد مشک پر از آبی است که دست به‌دست در بین عزاداران می‌گردد و با اشک آنها پر از آب می‌شود. این آیین نخستین بار در دوره صفویه در اردبیل برگزار شد. این مراسم از ۳ روز مانده به ماه محرم آغاز می‌شود و در محله‌های مختلف اردبیل ادامه دارد.